

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

7/29173
GK.18

Sayı : 56020453/2013-610.01-835/2085/3760

Konu : Yazılı soru önergesi

23 / 09 / 2014

T¼RKIYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 01/10/2013 tarihli ve 43452547-120.00-7/29173-231983 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel M¼d¼rl¼đ¼ ifadeli, 07/10/2013 tarihli ve 31853594-610-2-5406-5140 sayılı yazı,
c) 12/11/2013 tarihli ve 4633/8796 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, İstanbul Milletvekili Dr. Sezgin Tanrikulu tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/29173 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAđ
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAđITIM:

Geređi:

TBMM Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-835/2086/3761
Konu : Yazılı soru önergesi

23/09/2014

Sayın Dr. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/29173 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 18 Aralık 2002 tarihinde, "İşkenceyle Mücadele Sözleşmesine Ek Seçmeli Protokolü" (OPCAT) kabul etmiştir. Türkiye OPCAT'ı 14 Ekim 2005 tarihinde imzalamış ve Ek Protokol 27 Ekim 2011 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

OPCAT'ın amacı ulusal ve uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından gözaltı ve tutukluluk yerlerine gerçekleştirilecek düzenli ziyaret sistemi ile işkence ve diğer kötü muamele biçimlerini önlemektir. OPCAT ile, taraf devletlere OPCAT'ı onaylamasından itibaren bir yıl içinde bir veya daha fazla ulusal önleyici mekanizma kurma yükümlüğü getirilmiştir.

OPCAT, önleme mekanizmaları için belirli bir teşkilat modeli önermemektedir. Ancak OPCAT'ın 19 ve 20. maddelerine göre Taraf Devletler, oluşturulacak ulusal önleme mekanizmasına sahip kuruma, özgürlüklerinden yoksun bırakılmış kişilerin sayısı ve kişilerin bulunduğu yere ilişkin her türlü bilgi ile alıkoyma yerlerine ve bunların eklentilerine ulaşma yetkisi ve bu kişilerin durumunu düzenli olarak inceleme yetkisini vermekle yükümlü tutulmuşlardır.

Birleşmiş Milletler tarafından ulusal önleme mekanizmasına ilişkin olarak 9 Aralık 2010 tarihinde açıklanan Rehber'de yer alan ilkelere göre ulusal önleme mekanizması, diğer pek çok standarda ilaveten, mevcut sistemleri ikame eden değil, tamamlayan bir sistem getirmeli; OPCAT ile uyumlu, ulusal anayasa veya yasal düzenlemeler ile açıklanmış olmalı ve mekanizmanın bağımsız çalışması temin edilmiş olmalıdır.

Önleme mekanizmaları için Protokolde öngörülen şartların sağlanması kaydıyla her taraf devletin kendi siyasi, sosyal ve coğrafi durumuna uygun bir yapı seçilebilmektedir. Buna göre bazı ülkeler insan hakları kurumlarını, bazıları ise kamu denetçiliği kurumlarını önleme mekanizması olarak görevlendirmiştir. Bazı ülkeler ise önleme mekanizmalarını kamu denetçiliği ve insan hakları kurumundan ayrı olarak oluşturmuşlardır. Danimarka, Çek Cumhuriyeti, Polonya, İspanya ve İsveç kamu denetçiliği kurumlarını; Şili, Meksika ve Yeni Zelanda ise insan hakları kurumlarını önleme mekanizması olarak görevlendirirken; Fransa Almanya ve İsviçre önleme mekanizması olarak yeni kurumlar oluşturmayı tercih etmişlerdir.

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

II- 28/01/2014 tarihli ve 28896 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 09/12/2013 tarihli Bakanlar Kurulu Kararıyla, 23/02/2011 tarihli ve 6167 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 15/06/2011 tarihli ve 2011/1962 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylanan "İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'ne Ek İhtiyari Protokol"de öngör¼len görevleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak üzere ulusal önleme mekanizması olarak, Türkiye İnsan Hakları Kurumu belirlenmiş ve çalışmalarına başlanmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAđ
Bakan